

5 gr.

SŁOWO

5 gr.

CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: II-ga Aleja Nr. 32. Tel. | Redakcja czynna cały dzień. | REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 17—18.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA Z ODNOSZENIEM DO DOMU LUB WYSYŁKĄ POCZTOWĄ ZŁ. 1.50.

Rok III.

Sroda, 17-go maja 1933 roku.

Nr. 112.

Ku nowym formom ustrojowym.

Coraz wyraźniej utrwała się przeświadczenie ludzkości, że obecny ustrój świata przeżył się, że należy z nim zerwać przystosowując nowy do obecnych warunków i potrzeb życia. Niedoceniane wartości czynnika pracy obarcza nadmiernie życie gospodarcze, a metody gospodarki kapitalistycznej pogłębiają kryzys, stwarzają sytuację, z której wybrnąć można bez katastrofy jedynie przez zerwanie z tym ustrojem, absurdum.

Ta konieczność nieodwołalna dziś jeszcze przeraża małodusznych, staje się koszmarnym snem przyszłości, dla ludzi przywykłych do jarzma kapitalistycznego, wielu jeszcze zrozumieć nie może, że taki jest naturalny bieg życia, że powstały nowe wartości, które kształtują już nowe formy ustrojowe oparte na wartości pracy a nie na wartości kapitału.

Zapowiedziana już rychło międzynarodowa konferencja ekonomiczna, o ile ma spełnić swe zadanie nie może ograniczyć się jedynie na półśrodkach, na defiguracji barjer celnych zmianie umów handlowych, na rewizji mechaniki rynku pieniężnego.

Międzynarodowa konferencja ekonomiczna musi poddać gruntownej rewizji całość ustroju dzisiejszego o ile dojdzie do wniosku, że ustrój ten jest przeżytkiem, zerwać z przedłużeniem agonii dzisiejszych form ustroju kapitalistycznego.

LIGA NARODÓW A SKARGI POLAKÓW W NIEMCZECH.

GENEWA. — W ostatnich kilku tygodniach wpłynęły do generalnego Sekretariatu Ligi Narodów trzy skargi Związku Polaków w Niemczech. W skargach tych Związek powołuje się na całkowity brak bezpieczeństwa Polaków w Niemczech, na niemal codzienne napady bojówek partyjnych i t. d.

Otóż właśnie gen. sekretariat Ligi rozesał delegacjom państw porządek dzienny 72-ej sesji Rady Ligi. Niema w nim wcale tych trzech skarg Związku Polaków w Niemczech. Natomiast są na porządku dziennym umieszczone trzy drobne skargi Niemców z Górnośląska, które były już kilkakrotnie odrzucane przez Ligę Narodów, a obecnie są przedmiotem dochodzeń przed polskimi instancjami sądowymi.

10 LIPCA PROCES „CENTROLEWU” W SĄDZIE APELACYJNYM.

WARSZAWA. Wczoraj wyznaczony został termin ponownej rozprawy w sądzie apelacyjnym przeciw przywódcom Centrolewu.

Termin ten ustalony został na dzień 10 lipca r. b.

PROBA UTRĄCENIA HUGENBERGA.

BERLIN. Obradujący w Meiningen kongres Landbundu Turynji zastosował do prezydenta Hindenburga i kanclerza Hitlera jednobrzmiące telegramy, w których domaga się odwołania Hugenberga ze stanowiska ministra żywienia i zastąpienia go hitlerowskim działaczem chłopskim, Darrem.

Obrońcy Rity Gorgonowej przygotowują skargę kasacyjną.

KRAKÓW. Sprawa złożenia skargi kasacyjnej przeciwko wyrokowi na Gorgonową zostanie już w tych dniach definitywnie załatwiona.

Obrońca Gorgonowej, dr. Woźniakowski otrzymał z sądu krakowskiego tekst wyroku, który będzie szczegółowo rozważony przez wszystkich trzech obrońców.

Mec. Mieczysław Ettinger przybył już do Krakowa i razem z d-rem Woźniakowskim udał się do gmachu sądu.

Obrońcy przystąpili do przeglądu akt w sekretarjacie sądu protokołu

Zbrodnia na probostwie.

LWÓW. W Brzozowie dokonano krwawego zamachu, którego ofiarą padł kandydat notarialny, Jan Chudzik. Trafiony z zasadzki śmiertelnie strutem z dubeltówki, Chudzik zmarł na miejscu. Towarzysz jego, emerytowany major Władysław Owoc, został raniony.

Zmarły, Jan Chudzik, był działaczem Stronnictwa Narodowego, a swego czasu osobistym sekretarzem Romana Dmowskiego. Mjr. Owoc był se-

Pogarda i nienawiść Anglików dla wysłannika Hitlera.

LONDYN. Rosenberg odjechał z Londynu jako zupełnie złamany człowiek. O ile przed tygodniem przybył on do Londynu pewny siebie, o tyle odjechał bez iluzji co do nastrojów społeczeństwa brytyjskiego wobec Hitlera.

Na dworcu miały miejsce demonstracje, zwrócone przeciw niemu i tłum chwilami przybierał tak groźną postać, że zachodziła obawa, iż zaata-

W oczekiwaniu ataku japońskiego na Pekin.

PEKIN. Japończycy przelatami chińskie pozycje obronne i zadali Chińczykom wielkie straty. Chińczycy cofają się na całym froncie i schronili się na zachodni brzeg Taoho oraz na południe od Sricheia. Straty chińskie wynoszą 3 tys. ludzi.

Wobec spodziewanego lada chwila

KILKUDZIESIĘCIU ROBOTNIKÓW ŻYWCEM POGRZEBANYCH.

PARYŻ. Podczas robót ziemnych w pobliżu Algeru w pewnej chwili oberwał się olbrzymi zwal ziemi, pod którym zasypanych zostało żywcem kilkudziesięciu robotników, przeważnie tubylców. Dotychczas wydobyto trzech zabitych oraz kilkunastu ciężko rannych tubylców.

„DROGA GENERAŁA PUŁASKIEGO”.

NOWY JORK. Legislatura stanu New Jersey uchwaliła, a gubernator stanowy podpisał już uchwałę, mocą której świeżo wykończona olbrzymia autostrada, łącząca miasta Newark i New Jersey otrzymała nazwę „Droga generała Pułaskiego” — General Pulasky way.

Autostrada Pułaskiego jest monu-

mentalnym dziełem inżynierji. Zbudowana jest kosztem 20 milionów dolarów, łączy ona oba wyżej wymienione miasta żelbetonową szosą i szeregiem stalowych mostów, biegnących na przestrzeni przeszło 10 kilometrów na wysokości kilku pieter ponad ziemią.

rozprawy. Obejmuje on 550 stron pisma maszynowego, przyczem należy podkreślić, iż jest to protokół pisany ręcznie na rozprawie. Protokół sporządzony ze stenogramów, będzie miał o wiele większą objętość.

Obecnie obrona przystępuje do wniesienia t. zw. sprostowania do protokołu. O zamieszczeniu poprawek w protokole będzie decydował trybunał, który prowadził rozprawę.

Skarga kasacyjna oprze się przede wszystkim na błędnej redakcji pytań, które trybunał postawił sędziom przysięgłym.

Skargę kasacyjną oprze się przede wszystkim na błędnej redakcji pytań, które trybunał postawił sędziom przysięgłym.

Według opinii władz śledczych zamach był wymierzony przeciw Owocowi, a Chudzik padł tu tylko ofiarą.

Napad był najprawdopodobniej aktem zemsty osobistej, gdyż Owoc i Chudzik prowadzili prywatne biuro porad prawnych i mieli różne nieporozumienia z niezadowolonymi klientami.

kuje osobiście Rosenberga, który siedział w przedziale skulony i blady.

Gdy pociąg, wiozący Rosenberga, przejeżdżał przez stację Chelmsdorf, jeden z pasażerów, siedzący w tym samym wagonie co Rosenberg, dowiedziawszy się, że jedzie w towarzystwie Rosenberga, pociągnął za hamulec i zatrzymał pociąg, opuszczając go na znak protestu i płacąc przepisaną karę za zatrzymanie pociągu.

Gdy pociąg, wiozący Rosenberga, przejeżdżał przez stację Chelmsdorf, jeden z pasażerów, siedzący w tym samym wagonie co Rosenberg, dowiedziawszy się, że jedzie w towarzystwie Rosenberga, pociągnął za hamulec i zatrzymał pociąg, opuszczając go na znak protestu i płacąc przepisaną karę za zatrzymanie pociągu.

Na ulicach obu miast wzniesione zostały wysokie barykady oraz gęste zasieki z drutu kolczastego. Wszelki ruch uliczny zamarł.

Na ulicach obu miast wzniesione zostały wysokie barykady oraz gęste zasieki z drutu kolczastego. Wszelki ruch uliczny zamarł.

Na ulicach obu miast wzniesione zostały wysokie barykady oraz gęste zasieki z drutu kolczastego. Wszelki ruch uliczny zamarł.

Na ulicach obu miast wzniesione zostały wysokie barykady oraz gęste zasieki z drutu kolczastego. Wszelki ruch uliczny zamarł.

Na ulicach obu miast wzniesione zostały wysokie barykady oraz gęste zasieki z drutu kolczastego. Wszelki ruch uliczny zamarł.

Na ulicach obu miast wzniesione zostały wysokie barykady oraz gęste zasieki z drutu kolczastego. Wszelki ruch uliczny zamarł.

Na ulicach obu miast wzniesione zostały wysokie barykady oraz gęste zasieki z drutu kolczastego. Wszelki ruch uliczny zamarł.

Na ulicach obu miast wzniesione zostały wysokie barykady oraz gęste zasieki z drutu kolczastego. Wszelki ruch uliczny zamarł.

Na ulicach obu miast wzniesione zostały wysokie barykady oraz gęste zasieki z drutu kolczastego. Wszelki ruch uliczny zamarł.

Na ulicach obu miast wzniesione zostały wysokie barykady oraz gęste zasieki z drutu kolczastego. Wszelki ruch uliczny zamarł.

Na ulicach obu miast wzniesione zostały wysokie barykady oraz gęste zasieki z drutu kolczastego. Wszelki ruch uliczny zamarł.

W czasie upałów i porze letniej niema nic lepszego nad **ANANAS Firmy Ursus.**

zumienia się z Polską i gotowa jest ze swej strony zrobić wszystko, aby bezpieczeństwo polskich obywateli i polskiego mienia było ochronione.

Pozatem partja jest całkiem zdecydowana ściśle respektować istniejącą umowę i oparte na nich prawa Polski i wreszcie, że partja utrzymywać będzie lojalnie konstytucję, zagwarantowaną przez Ligę Narodów.

NOWY WIELKI PROCES W SOWIETACH.

RYGA. Wkrótce odbędzie się w Moskwie nowy proces 124 wyższych urzędników sowieckiego trustu trykotażowego, w tej liczbie 23 dyrektorów fabryk, oskarżonych o branie łapówek od zagranicznej firmy niemieckiej w Chemnitz, dostarczającej maszyn do tych fabryk.

Łapownicy sowieccy umieszczali przyznane im „prowizje” na rachunkach bieżących w bankach niemieckich, przyczem kilka czeków wpadło w ręce agentów G. P. U. i naprowadziło na ślad wielkiej afery korupcyjnej. Kilkunastu oskarżonym grozi kara śmierci.

ANGLO SASKI BOJKOT NIEMIEC.

NOWY JORK. Liga amerykańska dla obrony praw żydów, która liczy 600 delegatów i 4 miliony członków, proklamowała bojkot towarów niemieckich, oraz statków niemieckich. Liga działa w ścisłym porozumieniu z organizacją żydów angielskich pod przewodnictwem lorda Melchetta, oraz pokrewnych organizacji we Francji, Polsce i Czechosłowacji.

PODNIĘCIEM SZLAKIEM SKARŻYŃSKIEGO.

WARSZAWA. Kapitan Skarżyński otrzymał oficjalne pozwolenie na lot do Ameryki północnej. Pozwolenie opiewa jedynie na przelot do Waszyngtonu, skąd miałby nastąpić powrót do kraju.

Niewątpliwie jednak, ze względu na propagandowe znaczenie lotu, otrzyma on jeszcze dodatkowe pozwolenie na raid po Ameryce Północnej dla odwiedzenia wszystkich, ważniejszych ośrodków życia Polaków.

Powrót do kraju nastąpi bezwarunkowo na pokładzie okrętu. Maszyna po tak gigantycznym raidzie jest już mocno nadwierzona, a motor zużyty. Lot przez Atlantyk na takim sprężeniu równałby się samobójstwu.

Natomiast nad Warszawą zwycięski lotnik okaże się na awionetce, na której przebędzie ostatni, najkrótszy odcinek lotu z Gdyni do stolicy.

NIE BĘDZIE WYMIANY JEŃCÓW MIĘDZY POLSKĄ A LITWĄ.

Między Polską a Litwą kowieńską miała nastąpić w czerwcu wymiana jeńców politycznych za pośrednictwem międzynarodowego Czerwonego Krzyża.

Do wymiany jednak tej nie dojdzie w czerwcu, gdyż władze kowieńskie dotychczas nie powzięły w tej sprawie decyzji.

ZAMKNIĘCIE 10 CUKROWNI

Agencja PID donosi:

W związku ze znacznym skurczeniem się konsumpcji cukru, zamkniętych zostało ostatnio 10 cukrowni na terenie kraju. W najbliższych dniach zapowiedziane jest zamknięcie dalszych 6 cukrowni. Większość zamkniętych cukrowni znajduje się na terenie b. Kongresówki.

Jednocześnie cukrownia „Lublin”, „Zbiersk”, „Leśmierz” i „Garbów” ograniczyły liczbę godzin pracy do 4 dziennie.

HITLER PRZYBĘDZIE DO WIEDNIA.

WIEDŃ. Minister Rzeszy dr. Franck, bawiący obecnie w Wiedniu, oświadczył wobec przedstawicieli hitlerowców wiedeńskich, iż jest upoważniony przez Hitlera do oficjalnego zawiadomienia o bliskim jego przyjeździe do Wiednia.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Sroda 17 maja. Paschalisa. W. Wschód słońca: o g. 3.55 Zachód 19.26

Nocne dyżury aptek.

W nocy z wtorku na środę: II Aleja, Ostatni Grosz.

W nocy z środy na czwartek: Stary Rynek Siedmiu Kamienic.

Złot Kół Młodzieży P. C. K.

Jak już donosiliśmy poprzednio — w dniach 20 i 21 maja odbędzie się w Częstochowie Regionalny Złot Kół Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża z 4 województw: kieleckiego, krakowskiego, łódzkiego i śląskiego.

Celem Złotu jest przegląd dorobku pracy kół młodzieży P. C. K.

Zapowiedziano przybycie wycieczki prasy zagranicznej oraz licznych delegacji Kół Młodzieży z całej Polski. Dotychczas zgłoszono przybycie 9 tys. osób. Organizacją imprezy zajmuje się Komitet Wykonawczy Złotu, mieszczący się w lokalu P. C. K. w Częstochowie III Aleja 71 m. 3.

Program zlotu kół młodzieży P. C. K.

Sobota 20 maja. Powitanie przyjeżdżających uczestników Złotu przez miejscowe koła młodzieży P. C. K. na dworcu kolejowym, rozprowadzenie po kwaterach, wspólne zwiedzenie Jasnej Góry.

Godz. 18 i 20 — dwa przedstawienia sztuki „Takich więcej” T. Kaczanowicza.

Niedziela 21 maja godz. 11 — nabożeństwo na Jasnej Górze przed szczytem z okolicznościowym przemówieniem i poświęcenie sztandarów

Dźwiękowe „GRAND-KINO”

Dzisiaj i dni następnych — Polska komedia filmowa produkcji „Delfilm” Warszawa p. t. **Romeo i Julia** Sp z Ogr. Odp. (Biuro pośrednictwa małżeństw i kursy salonowych manier) Z. Pogorzelska, K. Tom, R. Dymcza, S. Sielański i in. w rolach głów. Ceny od 49 gr. — Dla młodzieży dozwolone. — Ceny od 49 gr.

Sala „GRAND-KINO”. W środę, 17 maja o godz. 8 wiecz. Wystąpią gościnnie tylko jeden raz

KRÓL I KRÓLOWA POLSKIEGO EKRANU NA ROK 1933 **N O R A N E Y** Eugenjusz BODO

Genjalna tragiczka ekranu. Ulubieniec publiczności. **Wiktor Biegański** Władysław Grabowski Znany reżyser i artysta. Art. teatru Letniego i Polskiego.

w 3-ch aktowej sztuce amerykańskiej Romana Niewiarowicza **Ludzie na sprzedaż** Szczegóły w afiszach. — Bilety wcześniej do nabycia w „Grand-Kinie”.

ZDARZA SIĘ.

Zdarza się, że ktoś, taki czy inny urząd piastujący, z tych czy innych przyczyn, a zawsze gwałtownie i zawsze tragicznie, postanawia wycofać się z doczesności, czyni to — i mimo wszystko żyje. Taki odruch, zawsze publicznie wstrząsający wywołuje komentarze, rozpatrywania, dociekania, boć niema dymu bez ognia i nikt bez poważnego powodu w zaświatały nie ucieka. Zdarza się, że taki co żyje, mimo że w pewnym momencie żyć nie chciał zapłodni swoją osobą szpalty pism. Wtedy oczywiście protestuje, domaga się rozprawy sądowej. jeżeli uważa że ma rację i jeżeli czuje się poszkodowanym na opinii. Zdarza

się — lecz zdarza się i inaczej. Deszterter śmierci wraca na tono życia, głośno protestuje przeciwko ewentualnym plotkom i insynuacjom (w takich wypadkach wszystko co się pisze jest plotką i insynuacją), groźb kryminałem potem cichnie, a jeszcze potem publicznie przeprosza swego przełożonego, (z reguły nigdy nie wyjawia za co go przeprosza), a nieco potem jeszcze w prasie miejscowej ukazuje się wzmianka, że pan taki to a taki, „byłby” — oczywiście — mianowany został takim to a takim wysokim dygnitarzem w innej potaci Rzeczypospolitej. Zdarza się różnie.

Kół.
Godz. 12.30 — defilada na placu magistrackim.
Godz. 15.30 — pokazy i popisy Kół Młodzieży na boisku 27 pułku piechoty przy ulicy Dąbrowskiego.
Godz. 17.30 — zakończenie uroczystości.
Zjazd Peowiaków w Częstochowie. W niedzielę 28 b. m. o godz. 11 rano w pierwszym terminie, a o godz. 11.30 w drugim terminie w sali Rady Miejskiej w Częstochowie przy ul. Dąbrowskiego Nr. 14 odbędzie się II walny zjazd delegatów Związku Peowiaków okręgu Zagłębia Dąbrowskiego z następującym porządkiem dziennym: zagajenie, wybór władz zjazdu, przemówienie delegata zarządu głównego, przemówienie gości, odczytanie protokołu z I walnego zjazdu delegatów okręgu, sprawozdanie zarządu okręgu: prezesów kół powiatowych, prezesa okręgu, sekretarza, skarbnika, referentów, sprawozdanie komisji rewizyjnej, sprawozdanie sądu honorowego, wybór komisji: matki, wniośko

wej, budżetowej, dyskusja nad sprawozdaniami, wybór nowego zarządu okręgu, komisji rewizyjnej i sądu honorowego oraz wolne wnioski.
Od 13 lipca burmistrz i prezydenci na czele Rad miejskich Nowa ustawa samorządowa wejdzie w życie w dniu 13 lipca. Z dniem tym automatycznie ulegają anulowaniu stanowiska prezesów, wiceprezesów Rad miejskich oraz osobne biura prezydalne Rad.
Odtąd będzie zwolywać i przewodniczyć plenarnym posiedzeniom Rad burmistrz, a w miastach wydzielonych — prezydent.
Dotyczy to wszystkich bez wyjątku miast, z Warszawą na czele.
Zmiana taryfy pocztowej. Min. Poczty i Telegrafów wyraziło zgodę na obniżenie od 1 czerwca b.r. niektórych stawek taryfy pocztowej. Przedewszystkiem wprowadzona będzie inowacja polegająca na zróżnicowaniu wagi na listy. Dotychczasowa opłata za listy w obrocie krajowym wagi do 25 gramów wynosiła

30 groszy, zaś od 25 gramów do 250 gramów 60 groszy. Obecnie wprowadzono opłatę pośrednią 45 groszy za list wagi od 25 do 100 gramów. Ponadto obniżona będzie opłata za doręczenie paczek pocztowych o 10 groszy przy każdej stawce. Również o 10 groszy obniżone będą opłaty oparte na poleceniu listu, a więc np. opłaty za zwrotne oświadczenia nadania itd. Natomiast spodziewana obniżka stawek za przewóz paczek pocztowych w wysokości 25—30 procent nie dojdzie do skutku, gdyż Ministerstwo zdecydowało się na obniżenie tych opłat tylko w ramach 20 procent w porównaniu z opłatami pobieranymi dotychczas.

Z obchodu święta 4 p.a.c.u. Wczoraj — jak to już donosiliśmy — stacjonowany w naszym mieście 4 p. a. c. obchodził swoje doroczne święto pułkowe, dzień patronki św. Zofii.

Przy tej sposobności warto choć pobieżnie wspomnieć o nieskończonym pasmie krwawych bojów pułku od obrony Lwowa, poprzez front czeski, u krański, do Doruchuska, Chełma aż po Bug.

W dziele wyrebywania granic Ojczyzny nigdy i nigdzie nie brakowało 4 p. a. c. u., a krwawe zmagania pułku i wielkości Ojczyzny, pomny najpiękniejszą melodją bohaterstwa, obficie znaczoną najdroższymi rubinami krwi.

Ppor. Stanisław Klimkiewicz, por. Kazimierz Schirmer, Kleszczyński, podchorąży Wacław Gay, kapral Józef Barański, bombardjerzy Jan Zmudziński, Gabrjel Dobrzański, Stefan Batory i tylu tylu innych to ci, którzy, jak powiedział ś. p. ks. biskup Bandurski — na głos wołającej Ojczyzny „poszli ustawiać wolności szpalery”.

Pułk zachowuje ich czyny we wdzięcznej pamięci, a w święto pułkowe corocznie jednoczy się z nimi na uroczystym apelu.

Po zakończeniu działań wojennych pułk podzielony między Łódź i Częstochowę nie ustaje w pracy dla dobra i wielkości Ojczyzny, pomny najpiękniejszej tradycji żołnierskiej i wielkich czynów swoich bohaterskich po-

Kino-Teatr „ATLANTIC”
Dzisiaj i dni następnych
GŁOS PUSTYNI
W rolach głów. polskie gwiazdy: A. Brodzisz, M. Bogda E Bodo i inni.
Jako drugi program **Pat i Patachon**
PASAŻEROWIE NA GAPE
Szczegóły w afiszach.

ODBIORNIKI RADJOWE, BATERJE CENTRA, AKUMULATORY I CZĘŚCI RADJOWE

ZAKŁADY RADJOTECHNICZNE „STATOR” SP. Z O. O. II-ga ALEJA Nr. 39.

60) Przedruk wzbroniony Stanisław Andrzej Steeman.

TAJEMNICZY MANEKIN

Powieść belgijska. PRZEKŁAD AUTORYZOWANY.

— Co to ma za sens? — zawołał Armand. Jeżeli pan zna winowajcę, niech go pan zaaresztuje.

— Nie — rzekł Malaise. — Nie chcę tego zrobić do jutra. Chcę mu dać możliwość...

— Jaką możliwość?
— To skandal — przerwała Zofja Charon swym kwaśnym głosem. W ten sposób daje pan winnemu możliwość ucieczki.
— Przeciwnie — odpowiedział inspektor. Odejmuję mu ją.

ROZDZIAŁ XXX. Studnia.

Malaise zwrócił się do Irmy. — Przedewszystkiem pani — powiedział. Nie lubiła pani Leona Lecopte. Zwłaszcza pani syn. Wątpię jednak, czy aż odczuwała pani nienawiść. Byłbym panią postawił poza nawiasem, gdyby to nie pani przyczyniła się do zniknięcia manekina z tego domu, a potem gdyby nie pani wrzuciła go do studni... Inspektor spojrział w stronę drzwi. Pan Bismark miał poważne powody do niechęci względem ofiary. —

Ale Iks, mówiłem już o tem, jest obdarzony wyjątkową inteligencją. Jerome poczynił mi zresztą niektóre zwierzenia. To on zaniósł manekin na tor kolejowy. Ale to nie on wybił okno i pokaleczył twarz woskową...
— Co pan o tem wie?
Malaise popatrzył na przerywającego mu Armanda i rzekł:
— Byłbym podał w wątpliwość zeznania kogokolwiek z państwa, ale prawda przemawia ustami dzieci i ludzi niedorozwiniętych. Jerome powiedział mi, że widział kogoś uciekającego — i ja mu wierzę.
— Czy poznał tego kogoś? — spytał Szakale Oko ochrypłym głosem.
— Niedługo to państwu powiem. Tymczasem rozważmy pańskie możliwości, panie Charon. Będzie mi pan zapewne wdzięczny, gdy nie wyłożę tutaj powodów, które mogłyby pana popchnąć do zbrodni. Pansam o nich wie i to wystarcza. Proszę przypomnieć sobie naszą rozmowę na schodach przed paru dniami.
Brat Laury zbladł.
— Dzisiaj dowiedziałem się pewnego nieznanego mi szczegółu. Kuzyn pana, pan Armand powiedział mi... że pan mieszka na wprost sklepu Bractwa. A więc prędzej panu, niż komu innemu mógł dokuczyć widok manekina w oknie.
Inspektor założył nogę na nogę i ciągnął dalej patrząc na Ireneę:
— Panią mogłyby popchnąć do

zbrodni motywy podobne do pobudek pani kuzyna... Pani mnie rozumie prawda?
— T...ak — odpowiedziała z trudem.
— Naturalnie w nocy z 14 na 15 mogła pani opuścić ten dom, nie będąc przez nikogo widzianą — tak jakby to mogła zrobić panna Laura lub Irma... Cóż łatwiejszego dla jednej z pań, jak wyslizgnąć się ze swego pokoju, wyjść pośpiesznie i wrócić również szybko... A pani powody pan no Lauro, przyzna pani, nie były mniej poważne od wyżej wymienionych?
— Istotnie — rzekła spokojnie Laura — przypomnę jednak panu, że byłam zmuszona mówić o nich panu.
Malaise ciągnął dalej:
— Teraz zastanówmy się nad Leopoldem Trachet'em, którego wyprawdzili stąd żandarmi na parę godzin zbrodnią... To alibi byłoby dostateczne, gdyby nie sposób, w jaki pozbawiono życia ofiarę...
Inspektor zwrócił się do Irmy, który siedział bez ruchu na krześle.
— Stwierdziłszy teraz, że Iks mógł zabić na parę godzin przed momentem śmierci... To znaczy w chwili zatrucia Baltazarowi pazurów. Iks mógł potem opuścić miejsce zbrodni. Słysz pan?
— Który z nas nie figuruje na pańskiej liście?
— Chwileczkę! — przerwał Ar-

mand — czy alibi dotyczące zamordowania manekina również nie wchodzi w grę? Ten moment jest ważny, bo jedna i ta sama osoba dokonała obu tych czynów...
— W istocie — odpowiedział Malaise — zwróć państwu uwagę, że jeżeli wszyscy oprócz Jerome'a macie alibi dotyczące zbrodni, nikt nie może mi go dostarczyć z nocy z 14 na 15...
Podniósł się chórz protestów.
— Fakt znajdowania się we własnym łóżku nie może posłużyć za poważne alibi — mówił podnosząc głos Malaise... — Wieszcie mi, że mocno tego żałuję. Ale państwo wszyscy wchodzą w grę...
— Przepraszam — zawołał Emil Charon — ja nie!.. Moja żona może panu powiedzieć...
— Państwo sypiają w jednym pokoju?
— Nie, ale...
— Bardzo mi przykro, panie Charon. Nie mogę wobec tego, mimo mych dobrych chęci, wymazać pana nazwiska z mej listy.
— Inspektorze — rzekł Armand, — ja byłem w Brukseli z 14 na 15... Ja...
— Może mi pan dowieść? Nie? A więc...
Leopold Trachet przemówił z kolei: — Farnar Englebienne i jego córka — powiedział cicho — oznajmił panu, że byłem w łóżku w momencie kiedy w nocy z 14 na 15 zabaczył pan mordercę ze swe okna w obozisku d.c.n.

